Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza
Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178). — Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73). — Telef. Nacz. Redaktora 230

GAZETA PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Cena pojedynczego egzemplarza: 300.000 Mp.
Na dworcach poza Lwowem 360.000 Mp.

Nr. 7017. Lwów, czwartek, 27 marca 1924. Rok XV.

Proklamacja republiki greckiej.

Rykow pod nadzorem rządu sow. w Berlinie.

MANEWRY ARMJI AMERYKAŃSKIEJ.

ĆWICZENIA CZOŁGÓW W POBLIŻU NOWEGO JORKU.

Rycina nasza przynosi ciekawy fragment z manewrów armii amerykańskiej. Trzynaście czołgów odbywających rondo na wielkiej równinie Miller Filld robi wrażenie jakichś olbrzymich zwierząt przedpotopowych na arenie gigantycznego cyrku.

BESSARABJA ZA RUMUNJĄ.

Bukareszt. (Tel. G. P.) W niedzielę odbyła się w Kiszyniewie **wielka manifestacja**, z udziałem **przeszło 100.000 osób**, przybyłych z całej Bessarabji. Manifestanci wysłali do rządu telegram z wezwaniem do wyraźnego stwierdzenia, że **ludność Bessarabji wyraziła już trzykrotnie swoją niezłomną niezachwianą wolę powrotu na łono matki-ojczyzny.**

RYKOW POD NADZOREM W BERLINIE.

Berlin. (Tel. G. P.) „Der Tag" donosi, że **od kilku dni bawi w Berlinie następca Lenina** pod przybranem nazwiskiem Pawłowa. Dziennik twierdzi, że **rząd rosyjski wysłał Rykowa z Rosji i nadzoruje go w Berlinie**, a to z powodu jego antyradykalnego stanowiska w kwestji rosyjskiej polityki gospodarczej. Rykow znajduje się w ostrem przeciwieństwie z kierownikiem radykalnego kierunku Kamienewem. Rosyjskie poselstwo w Berlinie zaprzecza tej informacji i twierdzi, że **Rykow znajduje się na Kaukazie.**

POWAŻNE PRZESILENIE W TURCJI.

Konstantynopol. (Tel. G. P.) Zgromadzenie narodowe w Angorze odrzuciło po burzliwem posiedzeniu art. 25 konstytucji, który przyznawał prezydentowi prawo rozwiązania zgromadzenia narodowego. W związku z tą uchwałą **wytworzyło się w Turcji bardzo poważne położenie.** Istnieje możliwość, że **gabinet ustąpi lub że zgromadzenie narodowe zostanie rozwiązane.**

WŁOSKA POŻYCZKA DLA POLSKI.

Rzym. (Tel. „G. P.") Ogłoszono tu urzędowo dekret o **zawarciu układu z rządem polskim** w sprawie udzielenia Polsce przez Włochy pożyczki **400 miljonów lirów, oraz drugi dekret, dotyczący gwarancji.**

UROCZYSTOŚĆ WOJSKOWA W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. G. P.) Dziś odbyła się tutaj uroczystość **dekorowania orderem Virtuti Militari 1-go dywizjonu artylerji konnej.** Aktu dekoracji dokonał marsz. Piłsudski, w obecności prezydenta Rzpltej. Po zakończeniu uroczystości pan prezydent Rzpltej udał się do Tow. polskich literatów i dziennikarzy, gdzie wręczono mu dyplom honorowego członka Tow.

HUSSEIN ZACZYNA WOJNĘ Z SJONISTAMI.

Berlin. (Tel. „G. P.") „Voss. Ztg." donosi, że król Hedżasu **Hussein zamierza zwołać do Mekki kongres w sprawie walki z sjonistami w Palestynie.**

Uchwalono republikę grecką.

Ateny. (Tel. „G. P.") W przemówieniu programowem Papanastasiu zażądał ogłoszenia przez zgromadzenie ostatecznego **pozbawienia praw dynastji do tronu, wzbronienia pobytu w Grecji członkom rodziny królewskiej, upoważnienia rządu do wywłaszczenia jej dóbr i proklamowania republiki z zastrzeżeniem aprobaty jej uchwały przez plebiscyt.** Zgromadzenie udzieliło **rządowi votum zaufania oraz uchwaliło wydalenie dynastji i proklamowanie republiki.**

Ateny. (Tel. „G. P.") **Salwy artyleryjskie oznajmiły ludności o powzięciu przez Zgromadzenie Narodowe uchwały w sprawie ogłoszenia republiki.** Decyzja zgromadzenia Narodowego **powitana została w mieście z niesłychanym entuzjazmem.** W tych dniach ukaże się dekret o amnestji dla wszystkich przestępców politycznych i wojskowych.

Cziczerin grozi Francji za Bessarabię.

Moskwa. (Tel. G. P.) Radiostacja moskiewska rozesłała następujący komunikat: Odpowiadając na telegram Cziczerina, Poincare wypowiada się przeciw interpelacji, według której protokół bessarabski stanowić ma pogwałcenie praw ludności bessarabskiej. Cała odpowiedź Poincarego opiera się na deklaracji **słynnego Sfatul Cerij z 27. marca 1918, który uznaje suwerenność Rumunji nad Bessarabią.**

W depeszy, wysłanej dnia 21. b. m. Cziczerin oświadcza w odpowiedzi, iż cytowany w depeszy Poincarego fakt rzekomego zgromadzenia narodowego bessarabskiego był w rzeczywistości śmiałem oszustwem agentów generała **Mackensena**, mającem na celu **udzielenie odszkodowania Rumunji za stratę Dobrudzy.**

Dalej oświadcza Cziczerin, że w rękach jego znajdują się dokumenty podpisane przez miarodajne osobistości, na podstawie których można stwierdzić łatwo podawane przez niego fakty oraz **„bezprzykładne pogwałcenie woli" ludności bessarabskiej.** Telegram Cziczerina kończy się oświadczeniem, że inspirowany przez rząd parlament francuski, solidaryzując się z Rumunją w przededniu konferencji wiedeńskiej, **bierze na siebie wielką odpowiedzialność i winien być przygotowany na konsekwencje, jakie mogą stąd wyniknąć.**

TRZY DONIOSŁE KONFERENCJE.

Wiedeń. (Tel. G. P.) „Intransigeant" podaje: Rada najwyższa zbierze się po 15. maja. W kwietniu odbędzie się konferencja francusko-belgijska. Nagół przewidywane są **trzy konferencje:** jedna **między aljantami, druga między aljantami a Niemcami,** trzecia zaś będzie **wielka międzynarodową konferencją,** w której wezmą także udział przedstawiciele państw neutralnych. Przed tą ostatnią konferencją ma się odbyć jeszcze konferencja francusko-angielska, która będzie dotyczyła tylko kwestji zabezpieczenia Francji. Dojście do skutku tej konferencji będzie zależało od wyniku rokowań St. Aulaire'a z Mac Donaldem.

Drobne wiadomości.

Sprawa śmierci młodego Daudeta. Franc. Izba deputowanych odrzuciła interpelację dep. Leona Daudeta w sprawie zatuszowanych rzekomo przez ministra spraw wewn. nadużyć, których celem było wprowadzenie na fałszywe drogi toczącego się śledztwa w sprawie śmierci Filipa Daudeta.

Zaręczyny córki Prezydenta Wojciechowskiego. Dyrektor departamentu w min. skarbu, p. Kauzik, zaręczył się z córką Prezydenta Wojciechowskiego.

Włochy—Sowdepja. Z dniem 23. bm. wszedł w życie traktat handlowy włosko-rosyjski.

Angielskie zbrojenia powietrzne. „Matin" donosi z Londynu, że Izba gmin przyjęła proponowane przez rząd w wysokości 2,941.000 ft. szterl. kredyty na utrzymanie powietrznych sił zbrojnych.

Ameryka z pomocą ofiarom polityki niemieckiej. Izba reprezentantów Stanów Zjednoczonych uchwaliła kredyt 10 miljonów dolarów na zakupno artykułów żywności dla niemieckich kobiet i dzieci.

Nakaz aresztowania Klary Zetkin. Prokurator generalny trybunału lipskiego polecił aresztować komunistkę Klarę Zetkin, przebywającą obecnie w Moskwie. Pozostaje ona pod zarzutem zdrady stanu.

Mac Donald nie zamierza obecnie podejmować rokowań w sprawie odszkodowań. Dopiero po nadejściu sprawozdania rzeczoznawców, premier angielski zaproponuje zwołanie konferencji państw sojuszniczych.

Zgon weterana z r. 1848. Zmarł w Poznaniu Ignacy Radkiewicz, weteran-porucznik, uczestnik powstań narodowych z r. 1848 i 1863.

Dwuhalerzówki nowe ukazały się w obiegu w Czechosłowacji.

Włamywacze lwowscy zaczęli sezon wiosenny.

WYTRYCHY PUSZCZONO W RUCH W SKLEPIE JUBILERSKIM, W ZAKŁADZIE SIERÓT I W KOMÓRCE RESTAURATORA.

Lwów, 25. marca.

(h) Po dłuższej przerwie włamywacze lwowscy znowu wzięli się raźniej do roboty, tak, że kronika policyjna w dniu wczorajszym **zanotowała 3 większe włamania.**

I tak: „niewyśledzeni na razie sprawcy" **włamali się do sklepu Ottona Kantesa** przy ul. Szkarpowej 7 **i skradli biżuterje, wartości kilku miljardów.** Dochodzenia w toku. — Zarząd żydowskiego Zakładu sierót przy ul. Janowskiej 78 doniósł, iż wczoraj **skradziono tam większą ilość ubrań,** wartości kilkaset miljonów marek. — Także i na **peryferjach miasta** z nastaniem wiosny włamywacze okazali żywszą działalność. Ubiegłej nocy włamali się **do komórki restauratora Menaschesa Tennenbauma** na Bogdanówce i skradli wiktuały, wartości 300 miljonów.

Wódką i czekoladą umilali życie bliźnim.

ALE WŁADZE POPSUŁY ROBOTĘ, A P. KREBSA I STERNKIKIERA POCIĄGNĘŁY DO ODPOWIEDZIALNOŚCI.

Lwów, 25. marca.

(h) Funkcjonarjusze Oddziału dla walki z lichwą **poddawszy inwigilacji składy wódek,** stwierdzili, że składy wódek Zygfryda Krebsa przy ul. Batorego 7 i Łyczakowskiej 3 sprzedają wódkę w dnie świąteczne. Kierownicy tych sklepów tłómaczyli się, że wódkę sprzedają tylko znajomym robotnikom (!), oraz, że pracując na procenty muszą dbać o jak największą sprzedaż. Naiwne to tłómaczenie **nie wstrzymało** jednak funkcjonarjuszy od zawiadomienia odpowiednich czynników.

W dalszym ciągu odkryto **dwie fabryki czekolady,** prowadzone bez uprawnienia przemysłowego, a to przy ul. Zamkowej 11, prowadzoną przez Hermana Sternkikiera, oraz przy ul. Podgórnej 3, prowadzoną przez Ignacego Dornheima. W obu tych fabrykach **zakwestjonowano większą ilość czekolady, cukru, tłuszczu roślinnego,** oraz inne artykuły służące **do wyrobu czekolady.**

Ukraińcy przeciw republice żydowskiej.

KOMUNIŚCI ŻYDOWSCY ZA OSOBNĄ REPUBLIKĄ. — OBAWA PRZED WZRASTAJĄCYM ANTYSEMITYZMEM. — PRZYCHYLNOŚĆ RZĄDU SOWIECKIEGO — NIEZADOWOLENIE I POGRÓŻKI „DIŁA"

Lwów, 26. marca.

(W.) W prasie pojawiły się niedawno **pogłoski o zamiarze utworzenia nowej sowieckiej republiki żydowskiej na wybrzeżu Czarnego Morza.** Autorem projektu tego, wypracowanego jeszcze w listopadzie ub. r. jest wpływowy komunista Abraham **Bragin,** który niedawno był organizatorem wystawy wiejsko-gospodarczej w Moskwie, a w memorjale swoim podał jako główny motyw okoliczność, że na wszystkich terytorjach zjednoczonych republik **wzrasta w zastraszający sposób antysemityzm, grożący żydom całkowitą zagładą. Wyratować ich może jedynie rząd sowiecki** przez odstąpienie żydom dla kolonizacji wiejsko-gospodarczej, **części Krymu i południowej części Ukrainy z Odessą, Chersonem, Mikołajowem aż do Geniczeska i Berdiańska** nad Morzem Azowskiem. Obszar ten obejmowałby **14 miljonów dziesięcin ziemi ukraińskiej, miałby być do r. 1927 skolonizowany żydami i tworzyłby czysto żydowską republikę sowiecką.** Projekt ten przyjęty został na ostatnim kongresie Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich, oświadczają się za nim zagraniczne organizacje żydowskie i **ma być podobno bliskim zrealizowania.**

Atoli nie podobał się on redaktorom „Diła", gdyż nowa republika żydowska **odcięłaby Ukrainę od morza,** a zdaje się im, że **ciągle jeszcze mają coś do gadania w sprawach ukraińskich.** „Dalekowidzący politycy żydowscy — pisze „Diło" (Nr. 63) — sądzą, że w ten sposób zapobiegną naprawdę wzrastającemu w Rosji i na Ukrainie antysemityzmowi. Naszem zdaniem, może to mieć wręcz przeciwne następstwa, gdyż **ukraińska czterdziestomilionowa masa (?)** nie pogodzi się z tem nigdy, ażeby ją sztucznie pozbawić dostępu do morza tego. Nie jest wykluczonem, że eksperyment taki **może skończyć się bardzo tragicznie dla Żydów na Ukrainie".**

Tak odpłaca się „Diło" plemieńcom sojuszników swoich z r. 1918 i grozi im nowymi pogromami.

†

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

za spokój duszy ś. p.

Zofji ze Zwisłockich JUHROWEJ

zmarłej we Lwowie w dniu 24. marca b. r. odbędzie się w kościele Marji Magdaleny o godz. 9-tej rano w dniu 28. marca 1924.

Mąż z synem, matka i rodzeństwo

19

LEON PERUTZ i PAWEŁ FRANK.

Cud Ulama Singha.

Historja nieprawdopodobna.

Tłum. J. Styez.

(Ciąg dalszy).

Dr. Kircheisen opuścił zeszyt... Tu jest coś, czego mi potrzeba... — pomyślał... Środek do zdemaskowania fałszywego barona. Prawdziwy baron wszedł na szczyt... jakże się to nazywa... Cima Undici. Wygłosił nawet wykład o tem, więc pewnie wszystkie szczegóły musiał zachować w pamięci. Coby było, gdybym tak starego jegomościa z willi zapędził w kozi róg? Z pewnością wprawiłbym go w śmiertelne pomieszanie. „Tak mój panie", powiedziałbym mu potem, „nie pan wszedł na Cima Undici, proszę mi więc teraz powiedzieć, kim pan jest właściwie, gdyż baronem Vogli nie jest pan z pewnością... Powiem mu to poprostu. I nic więcej do tego nie trzeba, jak przeczytać artykuł, kilka szczegółów wbić sobie w pamięć, a potem już pokierować na ten temat rozmowę... Przeczytajmyż to sobie natychmiast...

Dr. Kircheisen usadowił się wygodnie przy biurku, rzucił okiem na zegarek i zaczął czytać:

„Północna ściana Cima Undici, nie została przed mojem wejściem w dniu 24. maja b. r. przez nikogo wzięta. Tylko od strony południowej dwa razy udało się wejście. Szkocki inżynier Mac Culloch, który uporczywie usiłował wejść na ścianę północną, znalazł śmierć poniżej drugiego komina w lipcu 1891 roku. Później tylko Martin von Curtis odważył się zdobyć szczyt Cima Undici od strony północnej. Ale trzysta metrów przed celem, zmuszony był przerwać wyprawę. ...24. maja o godz. 3 rano wyruszyłem z wioski Salo z przewodnikiem Jakóbem Schwarzingerem z Heiligenblut, który był moim towarzyszem w licznych większych i mniejszych wyprawach. Po kilkugodzinnym chodzie, dotarliśmy do obszernej groty, wspomnianej już w sprawozdaniach Martina von Curtisa, a zwanej w języku ludowym „Osteria". Tuż nad grotą zaczyna się wejście. Rozciąga się tam nieco ku przodowi pochylona, odstająca płyta skalna, tworząca rodzaj rampy. Na pierwszy rzut oka wydawało się, że wejście będzie nieco uciążliwe, ale dla wprawnych turystów nie było to zadanie niewykonalne. Trzeba było ręką chwycić wystający złom, a nogami oprzeć się silnie o skośną ścianę groty, tak, że ciało przybrało pozycję pionową. Gdy się tego dokonało, trzeba było lewą nogą z błyskawiczną szybkością zdobyć pewne oparcie, poczem unieść się i prawą ręką silnie uchwycić brzeg rampy".

Dr. Kircheisen odsunął zeszyt i potrząsnął głową. Miły Boże. I to sprawia ludziom przyjemność... lewą nogą z błyskawiczną szybkością... no, dziękuję pięknie! Ale czytajmy dalej...

„Stąd wspinaliśmy się lekko przez pół godziny, aż do nagle wystrzelającej w górę kolumny i do znajdującego się o kilka kroków dalej sklepienia w kształcie niszy. Teraz trzeba było szybko załatwić się z dość przykrem miejscem. Po wązkiej ławie doczołgaliśmy się do grzbietu wybiegającego na zewnątrz i przesadziliśmy szybko jego krawędź.

„Wreszcie staliśmy przed pierwszym kominem. Rzut oka na niebo pouczył nas, że godzina już dość spóźniona. Było około 7 i pół rano. Niebo było dość silnie zaciągnięte chmurami i szedł lekki, orzeźwiający powiew. Pierwszy komin miał gładkie ściany, ale przedostaliśmy się bez trudności. Drugi udało się nam obejść. Wejście do trzeciego komina było zabarykadowane olbrzymim blokiem kamiennym. Gdyśmy się przekonali po dokładnem zbadaniu, że komina tego obejść nie można, udało się nam z wielkim trudem odsunąć blok tak daleko na bok, że zdobyliśmy wązki otwór, prowadzący do komina. Teraz trzeba się było przecisnąć. Po kilku płytkich stopniach wywindowaliśmy się wzwyż, poczem z trudnością, niemal w powietrzu zawieszeni, wdrapaliśmy się po ścianie wysokiej na siedm metrów i osiągnęliśmy wystający złom w kształcie iglicy, do której swego czasu dotarł był von Curtis. Jego notatki odnoszą się tylko do przestrzeni, którąśmy właśnie przebyli, za co i teraz jeszcze wyrażam wdzięczność".

(C. d. n.)

Lwów, 25 marca.

Introdukcja wiosny. Wczoraj około godz. 11 w nocy odbyła triumfalny wjazd do naszego grodu ze spóźnieniem 4-dniowem tzw. wiosna, spływająca w potokach niezwykle ulewnego deszczu, który za jednym zamachem usiłował zmyć nagromadzone przez całą zimę grzechy urzędu czyszczenia miasta. Gremium radców miejskich pod ciepłemi pierzynami, słysząc chlupot ulewy, posękiwało z zadowolenia na myśl, ile to wydatków w rubryce „wywóz śniegu“ oszczędzi im ten poczciwy pierwszy deszcz wiosenny...

Wał lodowy przy ul. Czarnieckiego, sięgający aż do hotelu Krakowskiego, woła o pomstę do nieba, a o miotłę do magistratu. Gdyby ożył sam Czarniecki, którego imieniem ta ulica jest ochrzczona, myślałby, że znów znalazł się wobec zamarzniętych fortec szwedzkich i fal Bałtyku. Niechże magistrat na zdobycie tej fortecy wyśle parę niepancerzonych wozów i choć pluton rycerzy z miotłami i łopatami..

(h) **Gdzie kury? w złodziejskim rosole.** Na szkodę Jana Wowka, wł. realności przy ul. Stryjskiej, skradziono z kurnika 8 kur.

(h) **Zweighaft w areszcie.** Za współudział w oszustwie i sprzeniewierzeniu na szkodę Hermana Arbeita, aresztowano Maksa Zweighafta zam. przy ul. Skarbkowskiej.

(h) **Pod pozorem żeniaczki wyłudził 32 dolarów.** Rebeka Schwan z Rohatyna doniosła wczoraj policji, że przed tygodniem, zaręczył się z jej córką Jetti niejaki Eisig r. Nuchim Engel, rodem z Bukowiny. Onegdaj pod pozorem żeniaczki wyłudził od donoszącej na kupno rzeczy 32 dolarów, oraz materię wart. 300 milj. i zbiegł w niewiadomym kierunku.

(h) **Zgubił czy mu skradziono?** Markus Günsberg z Tarnopola przyjechał wczoraj do Lwowa na zakupy. Po paru godzinnym pobycie stwierdził brak 20 dolarów i 96 milj., jednakowoż nie wie, czy zgubił je, czy też mu je skradziono.

Polskie Tow. Politechniczne. We środę 26. bm. o 6.15 wiecz. odbędzie się zebranie tygodniowe, na którem prof. dr. Mościcki wygłosi odczyt o „Fabryce sztucznych nawozów w Chorzowie“.

Z ...

Syndykat Dziennikarzy warszawskich subskrybował 50 akcji Banku Polskiego.

Cracovia bije powtórnie Schönberg. Zawody 25 bm. między Cracovią a klubem Schönberg Kickers F. A. z Berlina, zakończyły się wynikiem 2:1 (1:1) na ko

Generalnym Dyrektorem Służby Zdrowia przy min. spraw wewn. mianowany został dr. Czesław Wroczyński, dotychczasowy kierownik Państw. Szkoły Hygjeny.

Cena cukru. Rada Naczelna polskiego przemysłu cukrowniczego wyznaczyła na 3 dekadę marca 1924 r. cenę cukru białego kryształu za 100 kilogramów bez akcyzy i kosztów przewozu parytet Poznań w kwocie 67,95 franków szw. Cena rafinady o 45% więcej.

ZE ŚWIATA.

(f) **Zgon generała Nivelle.** Zmarł francuski generał Nivelle, który w wojnie światowej odegrał bardzo wybitną rolę. Wojna zastała go na podrzędnem stanowisku, lecz Joffre umiał się poznać na jego zdolnościach i powierzył mu dowództwo dywizji, potem korpusu. Nivelle wsławił się głównie przy obronie Verdun. Jego zasługą było, iż wspaniale skoncentrowanym ogniem artylerji wydarł Niemcom „klucze Verdun“, forty Vaux i Douaumont. Zasługi te sprawiły, że po ustąpieniu Joffre'a zamianowano go generalissimusem. Na tem stanowisku jednak nie podołał zadaniu i wkrótce musiał ustąpić, przyczem mianowany został członkiem głównej Rady wojennej.

(f.) **Dwie wielkie zbrodniarki w jednej celi.** Trucicielka Milica Vukobrankovics i sadystka Edyta Kadivec, kobiety, których zbrodnicze zboczenia stanowiły temat dwu najsenzacyjniejszych wiedeńskich procesów, odsiadują karę więzienia wspólnie w jednej celi. Zdaje się dlatego, aby mogły sobie opowiadaniem wzajemnych przeżyć i zamierzeń skracać nudy...

(f) **Rabindranath Tagore**, cieszący się wielkiem uznaniem w Chinach, wygłosi cykl wykładów na uniwersytecie pekińskim

Zjazd rolników żydowskich

odbędzie się w poniedziałek dnia 31. marca b. r. o godz. 10-tej rano w sali posiedzeń Izby Handlowej i Przemysł. we Lwowie.

Cel: Założenie własnej organizacji zawodowej i obrona zagrożonych interesów stanu rolniczego.

Sprawa pilna, wymaga bezwzględnego jawienia się wszystkich rolników żydowskich.

Ofiarności publicznej

polecamy gorąco młodą panienkę, utrzymującą własną ciężką pracą sześcioro drobnego rodzeństwa. Wszelkie datki na **maszynę do szycia** przyjmuje Redakcja „Gazety Porannej“, ul. Chorążczyzny 31.

Jak francuskie damulki skarciły szwabskiego gbura

Wiedeń, w marcu.

(f) Największą senzacją stolicy Austrji jest paryski „król mody“ Poiret, który przybył tu z kolekcją najnowszych modeli tualet paryskich i podbił Wiedeń o wiele szybciej, niż Napoleon przed 115 laty.

Poiret przywiózł ze sobą kilkanaście szykownych „manekinów“, zgrabnych i fertycznych paryżanek. Wesołe panienki chcąc sobie uprzyjemnić pobyt wśród „boche'ów“, wybrały się na wycieczkę koleją, ubrane w najmodniejsze, oczywiście wyzywające suknie. Jakiś opasły szwab, jadący w tym samym przedziale, zgorszony tym widokiem, zaczął łżyć „grzeszne francuski“. Dostał jednak z miejsca należytą odprawę. Galliński temperament zajaśniał w całej pełni i ostre pazurki „manekina“ zatopiły się w tłustej gębie grubianina. Powstał w wagonie pisk, krzyk, rwetes i harmider, dopiero pewien rycerski Węgier uwolnił Niemca z opresji manekinów i przywrócił zgodę, zażegnawszy grożącą interwencję dyplomatyczną.

Wynik wyborów do sądu przemysłowego.

Lwów, 26. marca.

(S.) Magistrat podał nareszcie do wiadomości publicznej wynik wyborów asesorów do Sądu przemysłowego. Wybory te odbyły się pół roku temu, ale z powodu wniesionego protestu teraz dopiero Województwo je zatwierdziło. Z grupy VI. i VII. (handel i przemysł) wybrani zostali asesorami: I. i II. instancji: pp. Litwinowicz, Pawłowski, Kahane, Auerbach, Ludmerer, Czopp, Kierski, Maksymowicz, Better, Wagner, Uwiera, Ralski, Feder, Riedel, Sudhoff, Klaften, Kadernóżka, Knopiński, Sołtys, Grob, Labiner, Hackel, Lubliner, Schreiber, Gustowicz, Elster, Neuwelt, Winkler i Dostal. W obu tych grupach przyszło przed wyborami do porozumienia tak, że wybrani zostali reprezentanci Kongregacii kupieckiej, Lwowskiego Towarzystwa kupieckiego oraz żyd. Związku obywatelskiego. Brak asesorów z powodu zwlekania z rozpisaniem wyborów był bardzo dotkliwym i obie instancje musiały rozprawy odkładać ad infinitum. Obecnie sądy przemysłowe będą już mogły normalnie funkcjonować.

Teatr Wielki w środę powtarza operę „Prorok“, która na naszej scenie osiągnęła niebywały sukces, dzięki swym niezwykłym walorom muzycznym, wspaniałej oprawie dekoracyjno-kostiumowej oraz doskonałej inscenizacji. W czwartek ukaże się po raz pierwszy doskonała komedja świetnego komediopisarza doby współczesnej, Jerzego Szaniawskiego pt. „Ptak“.

Teatr Nowości gra dziś melodyjną operetkę Sullivana „Mikado“, przedstawienia której dobiegają końca, ustępując miejsca nowej operetce, z której próby już się rozpoczęły.

Teatr Mały gra w dalszym ciągu z niesłabnącem powodzeniem Ibsenowski dramat „Upiory“ z gościnnym udziałem p. Wandy Siemaszkowej.

*

TEATR WIELKI:
Środa 26 „Prorok“.
Czwartek 27 „Ptak“, kom. w 3 akt. J. Szaniawskiego (premjera).

TEATR MAŁY:
Środa 26 „Upiory“ (z Siemaszkową).
Czwartek 27 „Upiory“ (z Siemaszkową). —

TEATR NOWOŚCI:
Wtorek 25. bm „Mikado“.
Czwartek 27 „Katja tancerka“.

Z dnia 25 marca.

Obroty pozagiełdowe

Wczoraj przez cały dzień tendencja chwiejno-zwyżkowa. Obrót z powodu święta słaby.

Dolary amer. 9240—9260.050, dolary kanad. 8700—8800.050, kor. cz. 255—265.050, leje 45—46000, szterl. 40—40.500.000.

Złoto: 20 kor. 40.500.000—41.000.000, 20 frank. 38—38.500.000, 20 mark. 44—44.500.000, 10 rubli 52—53.000.000.

Srebro: kor. austr. 700—720, 5 kor. 3 i pół—3 i trzy czwarte mil., flor. 1 i trzy czwarte—1.800.000.

Giełdy obce.

(Zamknięcie.)

Zurych. 25 marca Holandia 213¼, N. Jork 579½, Londyn 24.92, Paryż 31.50, Medjolan 24.95, Praga 16.89, Budapeszt 0.085, Bukareszt 3.055, Belgrad 7.12½, Sofja 4.15, Wiedeń 0,0081 5/8.

Bankverein notował dziś nieoficjalnie Warszawę 0.000050—0.000065, Berlin 0.0129—0.0131.

Z tajemnic odległego Neptuna.

NASZ KUZYN Y SYSTEMIE SŁONECZNYM ZAZDROŚNIE ZAKRYWAŁ OBLICZE PRZED SZKŁAMI ASTRONOMÓW— ROK, TRWAJĄCY 164 LAT I DZIEŃ, MAJĄCY TYLKO 8 GODZIN. — OBLICZENIA DORPACKICH UCZONYCH POTWIERDZAJĄ TEORJĘ WELHALLA. - ODKRYCIE LEVERRIERA NAJWIĘKSZYM TRYUMFEM ASTRONOMJI.

Paryż, w marcu.

(f.) Świat nie zna zastoju, jak i badania nad światem. W dziedzinie astronomji w ostatnich czasach **nauka porobiła parę dobrych kroków naprzód**. — O tych postępach informuje nas paryski uczony, **Karol Nordmann:** Uwagę astronomów zwrócił na siebie od pewnego czasu **sędziwy Neptun, najodleglejszy planeta naszego systemu słonecznego** i zarazem **najbardziej tajemniczy.** Krążąc w przestworzu, oddalony od słońca **30 razy dalej niż ziemia, potrzebuje 164 naszych lat**, by raz odbyć drogę dookoła słońca. Natomiast astronomom

nie udawało się obliczyć czasu obrotu Neptuna dokoła własnej osi.

Trudność polegała na tem, że Neptun daje się obserwować tylko zapomocą najsilniejszych teleskopów, a powierzchnia jego nie wykazuje żadnych punktów, których pojawianie się i znikanie pozwoliłoby obliczyć czas obrotu. **Przypuszczano** tedy, że Neptun, podobnie jak **Venus, otoczony jest nieprzeniknioną oponą gęstych mgieł.**

Dopiero najnowsze badania zdołały ustalić, że choć rok Neptuna jest 164 razy większy od naszego, to natomiast

dzień jego wynosi tylko 8 naszych godzin czyli trzecią część naszej doby.

Stwierdzili to dwaj astronomi w Dorpacie, **Ottik i Liviander**, sporządzając mnóstwo zdjęć fotograficznych z obrazu planety w soczewce teleskopu. Za pomocą bardzo skomplikowanych metod udowodniono **zmianę natężenia światła na poszczególnych kleszach.** Ten wzrost czy osłabienie własnego światła Neptuna występuje w okresie **niespełna 8 godzin**, czyli ten okres

stanowi dzień Neptunowy.

Wyniki tych badań stwierdziły prawdziwość teorji Welhala, z r. 1883 i ustaliły, **że Neptun obraca się koło osi z niesłychaną szybkością**, zważywszy, że jego średnica wynosi aż 51,000 km.

Neptun ma — podobnie jak ziemia — **tylko jeden księżyc** — ochrzczony przez astronomów **Trytonem** — a mniejwięcej równy do do wielkości naszemu satelicie.

Przypomnieć należy, że odkrycie Neptuna — to

jeden z najpiękniejszych tryumfów wiedzy ludzkiej.

W r. 1846 astronom francuski Leverrier obliczając bieg planety Urana z pewnych niedokładności w rachunku doszedł do przekonania, **że poza Uranem** (uważanym dotąd za ostatniego planetę słońca) **istnieje jeszcze jedno wielkie ciało niebieskie**, którego bieg wywołuje właśnie owe zaburzenia w ruchach Urana. Rachunkiem określił miejsce w przestrzeni, rozmiary i czas obiegu tego tajemniczego planety, którego dopiero w kilka lat później odkrył „naocznie" berliński astronom Gulla.

Sport

SPORT Z NIEDZIELI 23. BM.:
Zawody międzykrajowe:

Genewa: Szwajcarja—Francja 3:0 (2:0).

Amsterdam: Belgja—Holandja 1:1.

Praga. Amatorzy (Wiedeń)—Sparta 1:1. — Slavia—Vienna 5:2 (2:1).

Wiedeń. Rapid—Simmering 1:2.

Mor. Ostrawa. Admira (Wiedeń)—Mor. Ostrawa 3:2 (2:1).

Preszburg: Bratislava—Wacher (Wiedeń) 4:3 (3:1). Torekves—Slavia 2:1.

Przerów. Slovan—Prerov 1:0.

Barcelona. Espagnol—Cechie—Karlin 2:0.

Liesk. Hakoah (Wiedeń)—V. f. B. 3:3 (1:2).

„Pogoń" i „Hasmonea" zapaliły fajkę pokoju. Jak wiadomo z końcem ub. roku na tle nieporozumień finansowych po wspólnie odbytych zawodach z „Wa-tem", oba te kluby zerwały ze sobą stosunki przyjacielskie. Jak się obecnie dowiadujemy z autentycznego źródła, przyszło onegdaj między niemi do porozumienia. Dla napiętnowania nawiązanej przyjaźni „Pogoń" ze swej strony zobowiązała się ulżyć „Hasmonei" w jej zobowiązaniach wobec „Słovanu" wiedeńskiego w ten sposób, że w pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych rozegra ze „Slovanem" match „Pogoń", a następnego dnia „Hasmonea". Ponieważ jednak „Pogoń" miała już na święta zakontraktowaną drużynę budapeszteńską „B. T. C.", przeto termin zawodów z tym klubem przesunięto na później. Jakich koncesji udzieliła „Hasmonea" „Pogoni" na razie nie wiadomo, prawdopodobnie jednak „Pogoń" o tem powiadomi swoich członków i zwolenników.

OGŁOSZENIA.

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 8 gr., w nadesłanem 21 gr.; po kronice 24 gr., w tekście (kronika, report, dział ekonom. itd.) 28 gr. na pierwszej stronie 32 gr. za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 5 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 6 gr., matrymonialne, korespondencje prywatne 8 gr., dla poszukujących pracy 3 gr., jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 190 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 320 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 380 zł. pol. Ogłoszenie zamiejscowe o 30% drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 8,000.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 9,000,000 Mk. — Za granicą 12,000.000 Mk.

Z drukarni Polskiej pod zarządem Z. Kiełbusiewicza we Lwowie. Odpowiedzialny redaktor: MARJAN MACHALSKI.